

© www.ClipProject.info

UČINKOVITO UČENJE

Dejavniki in strategije učenja

Tara Sinkovič

1. NAČRTOVANJE UČENJA – RAZMISLIMO:

- Koliko časa potrebujemo za učenje te snovi, če želimo dobiti dobro oceno?
- Kaj že vemo o snovi?
- Kako se bomo učili, da bo učenje učinkovito? Katere strategije učenja bomo uporabili?
- Katero gradivo potrebujemo? Kje ga bomo dobili, če ga nimamo?
- Ali bomo zmogli sami ali potrebujemo pomoč?
- Ali nas snov zanima? Kako si jo bomo naredili bolj zanimivo?

2. SPREMLJANJE UČENJA – POZORNI:

- ali smo dobro osredotočeni na učenje ali nas kaj moti (npr. računalnik, glasba ...)
- na učinkovitost učenja (če nismo učinkoviti, to ustrezno spremenimo)

3. VREDNOTENJE IN URAVNAVANJE UČENJA – PRESODIMO:

- kakovost dosežka (znanja; npr. z odgovori na vprašanja na koncu poglavja)
 - ali so bile strategije učenja učinkovite
 - kaj je vplivalo na učinkovitost našega učenja
 - pri katerem tipu nalog nismo bili uspešni
- ⇒ naredimo načrt, kaj bomo pri naslednjem učenju spremenili

⇒ **NAREDITE SVOJ NAČRT UČENJA**

ŠEST NAČEL NAČRTOVANJA ČASA

- 1. Naredite dnevni seznam opravkov.
- 2. Določite cilje in določite prednostne naloge A, B, C.
- 3. Najprej naredite naloge pod A, nato B in šele nazadnje C.
- 4. Najtežjo in najbolj »zoprno« nalogo naredite najprej.
- 5. Večje naloge si razdelite na manjše enote.
- 6. Začnite zdaj!

4. ELABORACIJA

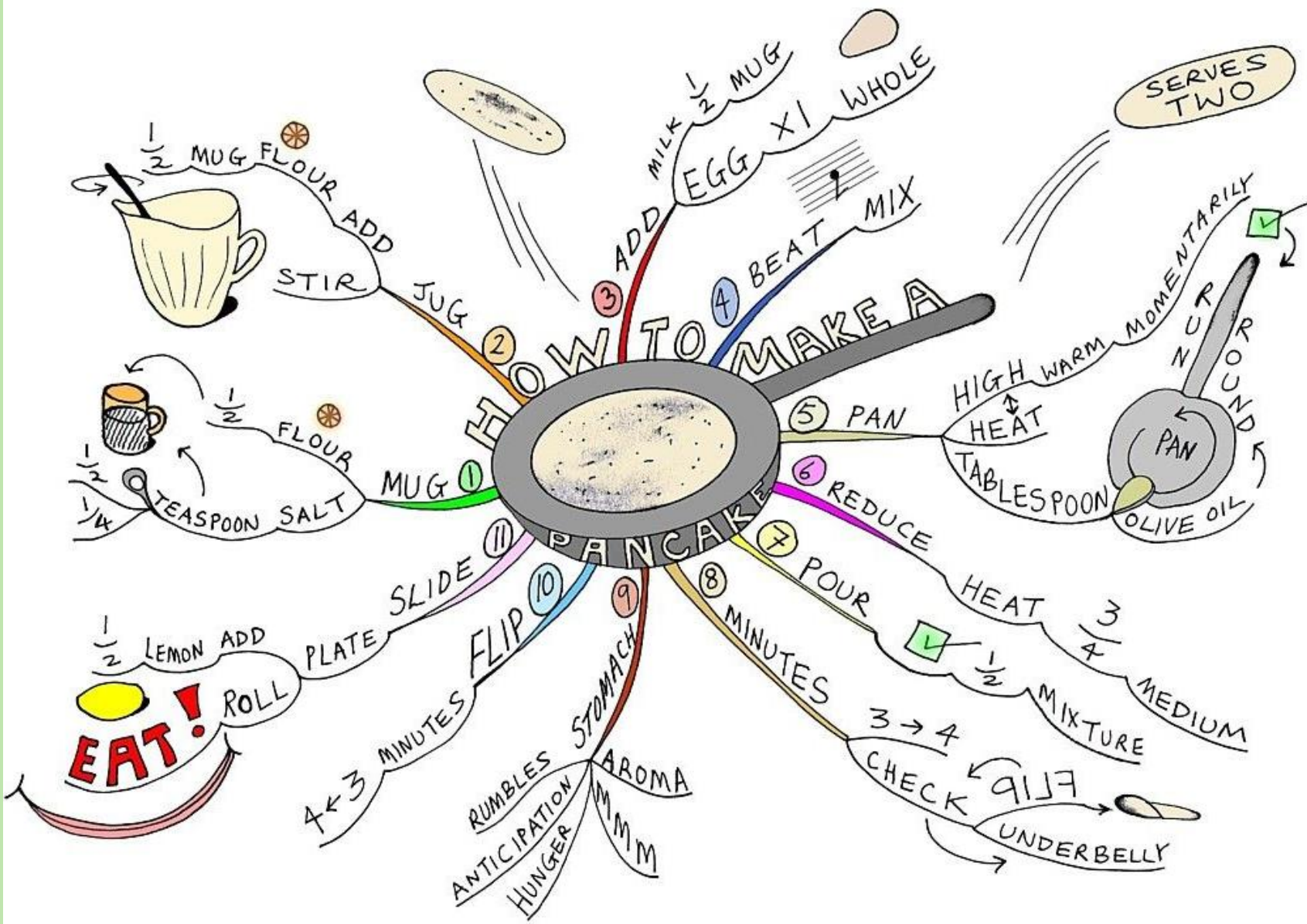
- povezovanje nove snovi z že obstoječim znanjem
- ustvarjamo nove povezave (ki nam olajšajo priklic)
- omogoči razumevanje snovi
- način uporabe:
 - snov navežite na že obstoječe znanje (“Kaj o tem že vem?”)
 - iščite podobnosti med staro in novo snovjo
 - nove pojme ponazorite s konkretnimi življenjskimi primeri (lastna izkušnja)
 - postavite vprašanja iz snovi
 - povzemite snov s svojimi besedami

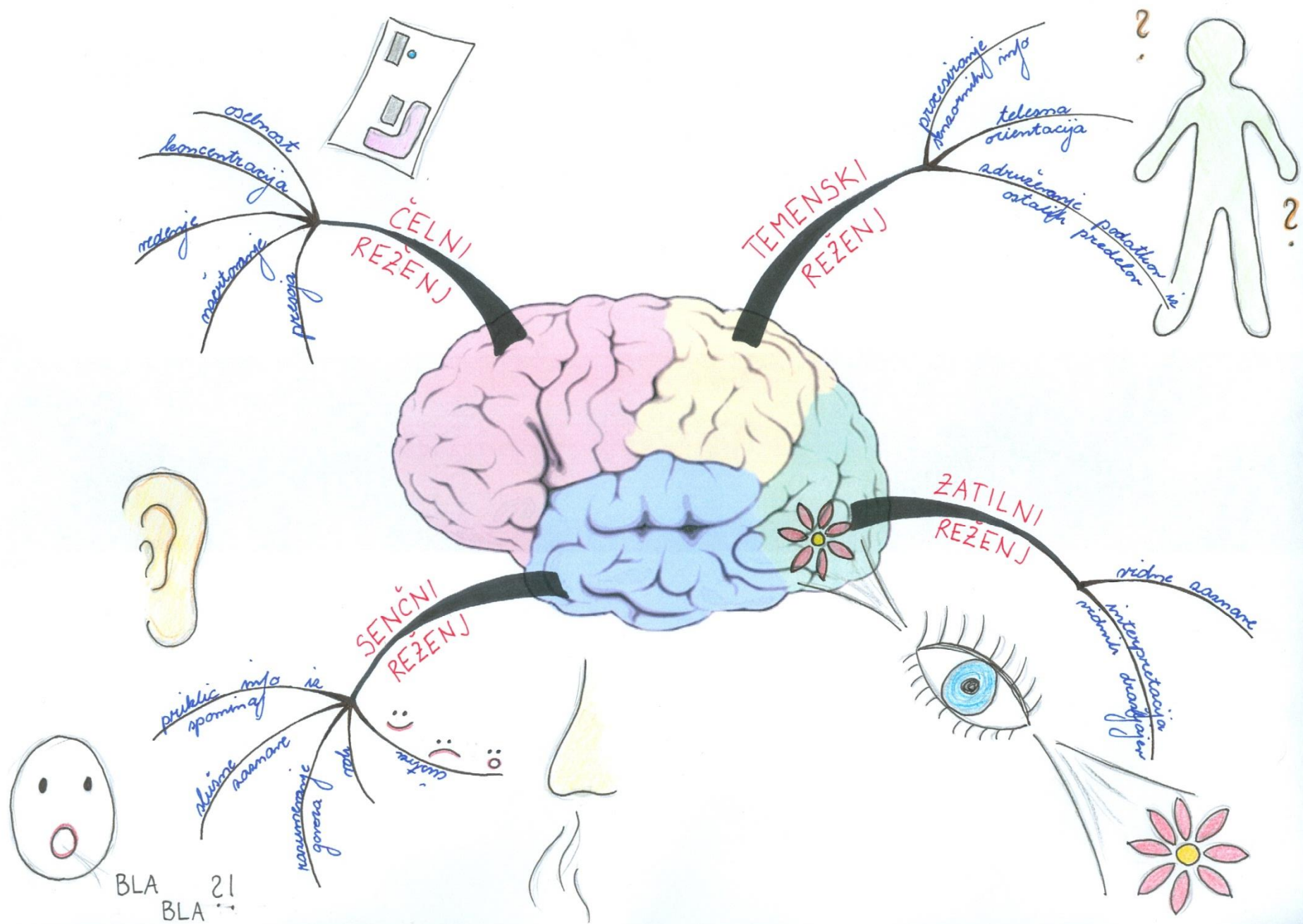

5. ORGANIZIRANJE

- urejanje snovi v logično strukturo
- pomaga pri razumevanju
- uporaba:
 - pogledajte kazalo (kako so snovi organizirane)
 - preberite povzetek
 - iščite bistvo, ključne besede (10% snovi)
 - izdelujte miselne vzorce, preglednice, diagrame ...

6. PONAVLJANJE

- najpomembnejše za zapomnitev
- ohranjamo informacijo v kratkotrajnem spominu in skušamo shraniti v dolgotrajnega
- načini:
 - podčrtujemo
 - glasno ponavljamo
 - oblikujemo izpiske in zapiske
 - uporabljamo **mnemotehniko** (oblikovanje močnih povezav, za katere so značilne izjemnost, pretiravanje, čutne predstave, ustvarjalnost, duhovitost)
 - rime
 - prve črke besed sestavimo v stavek

- **Ta suhi škafec pušča.**
- **Hiša** je zelo velika, **hiše** se nebo dotika, k **hiši** vodijo stopnice, **hišo** čuvajo cvetice, v **hiši** naredimo pod, s **hišo** gremo na sprehod.
(tako se sklanjajo samostalniki)
- Ob prvem kraju se luna **debeli**, ob zadnjem pa **crkuje**.
(oblika luninega kraja)

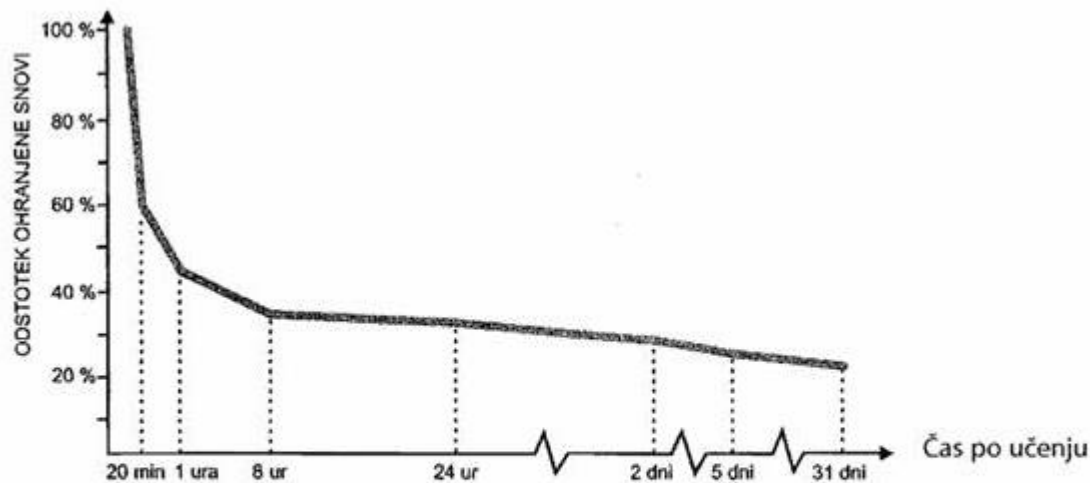

- Če si ne moremo zapomniti koliko dni ima določen koledarski mesec si lahko pomagamo z členki na rokah – tako si vedno lahko zapomnimo, kateri meseci imajo 31, kateri pa 30 dni.
- Si nikoli niste mogli zapomniti kako ločiti kapnike - stalaktite in stalagnite? Rešitev je tu: Stalak**T**iti rastejo iz stropa - črka **T** v besedi vizualno predstavlja viseč kapnik iz stropa.

KRIVULJA POZABLJANJA

- Ebbinghaus (19. stol.)
- 13 nesmiselnih zlogov (npr. DAX, RPC, MRZ)

Slika 3.10: Krivulja pozabljanja po Ebbinghausu. Pozabljanje nesmiselnih zlogov je največje takoj po učenju, v prvi uri izgine več kot polovica vsega, kar smo se naučili. Osem ur po učenju je izgubljenih 60 %, v enem mesecu pa 80 % naučenega. Dobra novica pa je, da nikoli ne pozabimo vsega in da se prihranek časa pri ponovnem učenju istega gradiva pozna tudi pozneje. Po Ebbinghausu so še številni drugi raziskovalci prišli do podobnih ugotovitev, odkrili pa so tudi, da je pozabljanje mogoče precej zmanjšati.

KRIVULJA POZABLJANJA

- Če si želiš nekaj dobro in trajno zapomniti →
5 – 10 min aktivne obnove:
 - **takoj** po učenju
 - **1 dan** po učenju
 - **1 teden** po učenju
 - **1 mesec** po učenju
 - **6 mesecev** po učenju

NASVETI ZA USPEŠNO UČENJE:

1. Uči se z razumevanjem (zmožnost ponoviti z lastnimi besedami).
2. Gradivo organiziraj (miselni vzorci, alineje, tabele)
3. Ne izpuščaj na videz manj pomembnih zgodbic, anekdot, ki ilustrirajo teorijo.
4. Povezuj snov s predhodnim znanjem (elaboracija).
5. Zamisli si praktično uporabnost snovi.
6. Ne pozabi na odmore!
7. Uči se v primerno osvetljenem, zračnem, ne pretoplem in ne prehladnem prostoru, s čim manj dražljaji, ki odvrtačajo pozornost.
8. Če česa ne razumeš, sproti razčisti!

NASVETI ZA USPEŠNO UČENJE:

9. Pred branjem gradiva se seznanj z vsebino.
10. Ločuj pomembno gradivo od manj pomembnega in se osredotočaj nanj (izpiski, podčrtovanje).
11. Uči se sproti!
12. Načrtuj učenje!
13. Aktivno ponavljaj!
14. Snov ponovi tik pred spanjem in takoj ko se zbudiš!
15. Delaj si lastne zapiske s ključnimi besedami.
16. Ne uči se v ležečem položaju.
17. Manj ugoden čas za učenje je pred in po kosilu.

KAKO SE SPOPASTI Z OBŠIRNIM BESEDILOM?

○ PAUKOVA STRATEGIJA

- izbor bistvenih idej in pomembnih podrobnosti
- zapomnitev teh INFO
- 4 koraki:
 1. prvo branje
 2. drugo branje in izpis pomembnih podrobnosti v levo kolono
 3. zapis ključnih besed v desno kolono
 4. ponavljanje

podrobnosti	ključne besede

KAKO SE SPOPASTI Z OBŠIRNIM BESEDILOM?

○ VŽN

- strategija, s pomočjo katere razgibate svoje možgane in se spomnite kaj o tej temi že veste
- list si razdelite v 3 kolone

Kaj že Vem?	Kaj Želim izvedeti?	Kaj sem se Naučil?
1. Možganska nevihta glede na naslov	2. Napovedovanje 3. Postavljanje vprašanj	5. Pisanje odgovorov, povzetkov
	4. Branje	

KAKO SE SPOPASTI Z OBŠIRNIM BESEDILOM?

○ PV3P

1. **Preleti gradivo:** preberi naslov, podnaslov, začetek in konec besedila, preglej slike, preleti povzetek (da dobiš osnovno idejo o besedilu)
2. **Vprašaj se:** napiši vprašanja, na katera bi rad dobil odgovor, napovej o čem bo besedilo govorilo
3. **Preberi:** preberi celotno besedilo
4. **Ponovno preleti:** pojasni nove besede, poišči ključne točke
5. **Poročaj:** odgovori na lastna vprašanja, napiši kratek povzetek

VIDNI TIP

- Oglej si slike, zemljevid.
- Beri navodila.
- Beri knjige, revije.
- Zapisuj, naredi izpiske in miselne vzorce.
- Riši preglednice, grafe, diagrame, skice, tabele, časovne trakove, plakate.
- Uporabljaljaj barve.
- Piši poročila, seminarske naloge.
- Pri pomnjenju uporabljaljaj miselne slike in asociacije.
- Uči se v manjših skupinah.
- Oglej si fotografije, film, diapozitive.

SLUŠNI TIP

- Nekdo naj ti bere navodila ali jih beri sam naglas.
- Udeležuj se predavanj.
- Glasno ponovi prebrano snov.
- Uporabljaljaj različne tone, narečja, igraj se z glasom.
- Posnemi si učno snov na kaseto in poslušaj.
- Uči se v paru ali skupini.
- Snov glasno povej.
- Uči se v tišini.
- Poslušaj radijske oddaje.
- Pogosto naredi odmor.
- primer učnega gradiva (biologija)

KINESTETIČNI TIP

- Podčrtaj navodila, prepisi jih, obkroži ključne besede.
- Nariši preglednice, pobarvaj pomembno.
- Otipaj predmete.
- Naredi vajo, eksperiment.
- Hodi (pleši) in govori, ko ponavljaš.
- Uči se postopoma.
- Kipari, izdeluj modele, rezbari, šivaj, izrezuj, lepi.
- Potuj.
- Uporabljaljaj računalnik.
- primer učnega gradiva (biologija / zgodovina)

